

Dierenartsenpraktijk Akoot

Leuvensesteenweg 355
3070 Kortenberg
0475/581.563
www.akuut.be
info@akuut.be

EPILEPSIE BIJ DE HOND

Wat?

Epilepsie zijn aanvallen die een hond doet door kortsluiting in zijn hersenen. Normaal gezien worden er signalen naar de hersenen gestuurd en geven de hersenen hierop een antwoord. Soms kunnen de hersenen het aantal signalen of het soort signalen niet aan, en dit uit zich dan in een epileptische aanval.

Hoe verloopt zo'n aanval?

Epilepsie kan zich uiten onder verschillende soorten aanvallen:

1. Partiële aanval

Zo'n aanval wordt soms niet opgemerkt. Dit is maar een gedeeltelijke epilepsie. De hond gaat naar lucht happen of achter zijn eigen staart zitten. Soms zien we stuip trekkingen of zenuwtrekjes in het gezicht of van het oor.

2. Gegeneraliseerde aanval

Dit is een aanval waarbij de hond volledig buiten bewustzijn is. Deze soort aanval gaat gepaard met het neervallen van de hond op zijn zijde, fietsbewegingen, verstijven van de poten en heftige spiercontracties. Bij sommige gevallen is de hond de controle over blaas en anus kwijt, met urineren en defeceren tot gevolg. Soms zien we ook schuim aan de mond van de hond. De aanvallen zelf kunnen 10-30 seconden duren.

3. Atypische aanval

Hierbij kunnen we de aanval niet groeperen in een van bovenstaande groepen.

Hoe komt het dat mijn hond epilepsie heeft?

Er zijn 2 soorten van epilepsie: de primaire en secundaire epilepsie.

a) De primaire epilepsie

De primaire epilepsie wordt ook wel eens de “echte” of ideopathische epilepsie genoemd. Deze epilepsie komt bij de hond voor zonder onderliggende oorzaak. De diagnose van deze soort epilepsie gebeurt door het uitsluiten van de secundaire epilepsie. Honden met deze epilepsie krijgen hun eerste aanval tussen de leeftijd van 6 maanden en 5 jaar. Men zegt dat primaire epilepsie wel eens erfelijk zou zijn. We zien het vaak bij sommige hondenrassen terug komen, zoals Labrador Retriever, Groenendaler, Border Collie, Springer Spaniël, Duitse Staander, Jack Russell Terriër, Boxer, diverse jachthonden en herdershonden.

b) De secundaire epilepsie

Dit is het soort epilepsie met een onderliggende oorzaak. Door een onderliggend probleem doet de hond regelmatig een epilepsie-aanval. Er zijn tal van oorzaken die een secundaire epilepsie in de hand kunnen werken. Eenmaal dat de oorzaak van de epilepsie achterhaald is, door bv een bloedonderzoek, kan de behandeling voor het probleem worden ingesteld en zal de epilepsie aanval verdwijnen. Enkele oorzaken van een secundaire epilepsie zijn: een shunt in de lever waardoor de voedingstoffen onvoldoende door de lever worden verwerkt, een tekort aan glucose bij een diabetespatiënt of pup, een nierfalen, intoxicaties, hersenen- of hersenvliesontsteking, ...

Hoe verloopt zo'n aanval?

Een epilepsie aanval verloopt in 3 fases:

1. De inleiding van de aanval of aura

De hond gedraagt zich anders dan normaal. Hij wil dan weer naar buiten, dan weer naar binnen, staart vaak, reageert bijna niet wanneer zijn naam wordt geroepen,... Deze fase kan enkele minuten tot dagen duren.

2. De eigenlijke aanval of ictus

Deze begint met het verlies van bewustzijn en het omvallen van het dier. Vervolgens treedt er een soort verstijving op door langdurig krampen van poten en lichaam, gevolgd door ontspanning met kortdurende krampen en komt het dier weer bij bewustzijn. De totale duur van de ictus bedraagt meestal maar enkele minuten hoewel dat heel lang kan lijken.

Tijdens de ictus kan het dier urine en ontlasting verliezen, dit is niet afhankelijk van de ernst van de aanval. De hond zelf beseft niets van wat er met hem gebeurt, omdat hij volledig buiten bewustzijn is.

3. De periode na de aanval of post-ictus

Na het overeind krabbelen is de hond even de kluts kwijt. Hij weet niet meer echt waar hij is. Ze hebben geheugenverlies, soms zijn ze even blind. Wees altijd voorzichtig bij het benaderen van de hond na een epileptische aanval. De honden zijn vaak zo hard van de kaart dat ze niet weten wat er gebeurt, met soms bijten tot gevolg. Deze periode na de aanval duurt meestal enkele seconden. Wanneer de hond weer de oude lijkt, mag men hem geruststellen.

Hoe wordt mijn hond met epilepsie gediagnosticeerd?

Wanneer het de eerste keer is dat uw hond een epileptische aanval doet, kan U even afwachten of langskomen. Wij zullen de hond dan algemeen onderzoeken en kort neurologisch. Nu om te weten te komen of het een secundaire epilepsie of primaire epilepsie is, is de enige mogelijkheid een bloedonderzoek. Wanneer het bloedonderzoek volledig normaal is, spreken we van een primaire epilepsie. Zijn er afwijkingen in het bloedonderzoek, zoals gestegen nierwaarden of gestegen ontstekingscellen of een tekort aan glucose of... kunnen we de hond voor dit probleem behandelen en wanneer het onder controle is, verdwijnen de aanvallen vanzelf. Zo'n bloedonderzoek hoeft nog niet gedaan te worden na een eerste epilepsie aanval, maar is zeker aan te raden bij het optreden van epilepsie aanvallen meerdere op een maand.

Behandeling

Bij een eerste epileptische aanval een behandeling instellen is niet nodig. Het kan namelijk zijn dat de hond maar een keer in zijn leven zo'n aanval doet. Wij zijn geneigd om epilepsie pas te behandelen wanneer de hond meerdere aanvallen per maand doet.

Voor de behandeling van een primaire epilepsie nemen we de actieve stof fenobarbital om te behandelen. De kans dat de hond geen aanvallen meer zal doen is klein. Het is vooral de bedoeling om de frequentie en de tijd tussen de aanvallen te verlengen. De dosis van dit medicijn is afhankelijk van hond tot hond. Elk hond reageert er anders op. Fenobarbital kan gedurende de eerste dagen van de behandeling sufheid en slaperigheid veroorzaken. Als dit na een paar dagen niet overgaat, is het verstandig de dosering te verlagen. Dieren die met fenobarbital worden behandeld gaan vaak ook meer eten, drinken en plassen. Als er nog aanvallen zijn geven we bij de fenobarbital ook nog KBr. Zes weken na de behandeling kan er best bloed worden genomen om de juiste dosis fenobarbital in het bloed te krijgen. Het is de bedoeling dat we de dosis fenobarbital aanpassen, zodat de bloedspiegel tussen de minimum en toxische dosis zit. De behandeling instellen van fenobarbital vraagt veel aandacht van de eigenaar en dierenarts. Een keer dat de juiste dosis is bepaald, wordt deze zorg minder. Best wordt er ook een soort dagboek bijgehouden waarin aangetekend wordt wanneer de hond nog eens een aanval krijgt, of wanneer de eigenaars het pilletje zijn vergeten te geven, zodat de dierenarts een mooi beeld krijgt van de frequentie van aanvallen.

Voor de behandeling van een secundaire epilepsie wordt meestal de onderliggende oorzaak gezocht en behandeld, wat zal resulteren in het verdwijnen van de aanvallen.

Bijzondere vormen van een aanval

Epilepsie is geen levensbedreigende situatie. Uw hond kan er nog steeds heel oud door worden. Het is wel belangrijk dat u als eigenaar op de hoogte bent van twee bijzondere vormen van epilepsie

1. Clustering
Hierbij is er sprake van series aanvallen op één dag, die niet worden onderbroken door een herkenbare post-ictale periode.
2. Status epilepticus
Dit is een aanval die langer dan enkele minuten aanhoudt, bijvoorbeeld een kwartier of nog langer.

Het zal duidelijk zijn dat bij een lang durende aanval of bij aanvallen die elkaar in een snel tempo opvolgen de zuurstofvoorziening van de hersenen in gevaar komt en dat de lichaamstemperatuur te hoog kan oplopen. Men dient in dit geval direct in te grijpen. Een dierenarts kan dan diazepam direct in de bloedbaan brengen om de aanval te stoppen.

Clustering en status epilepticus komen vaak alleen bij bepaalde patiënten voor. Als men dan ruim van te voren een aanval ziet aankomen kan men in overleg met de dierenarts de dosering medicijnen gedurende een aantal dagen verhogen, zodra de verschijnselen zich voordoen.

Wat te doen tijdens een aanval?

Doe zo weinig mogelijk tijdens een aanval!! Een aanval die eenmaal begonnen is, kunt u niet meer stoppen. Probeer vooral niet in paniek te raken.

Het enige wat u kunt doen is ervoor zorgen dat de hond zich niet kan verwonden. Sommige eigenaars melden dat de hond agressief wordt tijdens een aanval. Dit wordt meestal veroorzaakt doordat de hond wordt vastgehouden. De hond maakt ongecontroleerde bewegingen, schudt met het hoofd, klappert met de kaken en dit alles onbewust. Men loopt dan de kans gebeten te worden als men probeert de kop vast te houden.

Ook het geven van medicijnen tijdens een aanval is gevaarlijk voor eigenaar en hond.